

Activitat 20

Preveiem la implementació i la gestió de la transducció

Objectiu: Preparar la implementació del prototip a escala real.

Durada: 1h 30'

Tasques: Dialogar / Construir.

Participants: Grup motor / Dissenyador – arquitecte.

Material: Paper mural o pissarra, retoladors, bolígrafs i post-its.

Dinàmica:

- Trebal·leu en grup per complementar les vostres fortaleces. De vegades, un coneix recursos que la resta no té presents.
- Recol·liu les aportacions i valoracions de la comunitat. Si s'escau, readapteu la descripció de la vostra idea i feu una nova iteració del vostre prototip.
- Un cop fet aquest procés, a partir de les preguntes del quadre que us adjuntem, reflexioneu de forma comuna sobre les necessitats que implicarà fer el prototip real a gran escala. Podeu anar anotant i concretant les idees que tingueu a la pissarra o en un paper mural mitjançant post-its.
- No us preocupeu per l'ordre, en aquest cas, prioritzeu compartir coneixements de manera ampla. Allò important és especificar tot el necessari pel desenvolupament de la idea.

NECESSITATS

Materials:

Realitzeu una llista de tots els subministres necessaris per a la construcció a escala real del prototip. Estan disponibles al centre educatiu? És necessària la compra de materials?

Construirem prototips ràpids amb materials econòmics i que disposem a l'escola o que ens poden garantir les famílies, i per tant sense cost econòmic. Farem servir cartrons, fustes reutilitzades, taules, cadires, cordes, cordills, paper, caixes, canyes, guix, pedres, neumàtics, ampolles, envasos i embalatges domèstics, material tèxtil... qualsevol cosa que permeti construir un prototip per poder comprovar sobre el terreny el disseny planificat sobre paper, i tenint en compte la participació dels infants.

Bona part d'aquest material, ja el tenim disponible a l'escola, perquè disposen d'un punt verd amb material de reciclatge subministrat per les famílies, que emprem per fer manualitats, tallers, jocs...

Recursos necessaris:

Els diners sempre són un recurs escàs en el context educatiu. Penseu maneres creatives d'aconseguir fons o bé exploreu idees per reduir els costos de construcció.

Possibles idees per aconseguir recursos:

- Rentada de cotxes
- Venda de manualitats per la Fira dels Matiners (2n cap de setmana de maig)
- En el concert de Nadal: venda d'entrades, de fanalets, de felicitacions de nadal i sorteig de paneres.
- Parada de llibres antics de l'escola per Sant Jordi.
- Venda de castanyes cuites per Tots Sants.
- Xocolatada (venda de coca i xocolata) per alguna data assenyalada a celebrar a l'escola o el poble.
- Els encants (mercat de coses velles) a l'escola.
- Museu de curiositats naturals i exposició de fotografies a la natura (recollides pel bosc) i fer pagar la voluntat a les famílies.
- Disco infantil
- Representació d'obres de teatre
- Torneig 12h de futbol sala o 3x3 de bàsquet o cementiri (aprofitar per vendre begudes, entrepans, dinars...)

Terminis:

Especifiqueu el temps necessari per desenvolupar a escala real el prototip.

Durant la setmana prepararem el material amb l'alumnat i hi dedicarem tot un dia, havent creat comissions de treball prèviament, aprofitant per fer un dinar tots junts, per comprovar proporcions i mides amb els prototips, modificant-los si cal fins a comprovar que s'adaptin al que necessitem i volem.

Persones i socis:

Penseu en les persones que poden ajudar-vos a executar la idea. Quines capacitats està buscant el grup? Qui està qualificat per recolzar el concepte? Identifiqueu les capacitats disponibles dins de l'escola i quines haureu de buscar fora. Penseu en potenciar la xarxa i incorporar les famílies, els ex-alumnes o els recursos de la brigada municipal (en cas d'escola pública). Demaneu la participació de les famílies a través de les xarxes socials o al web de l'escola.

Disposem de material de l'Ajuntament que la brigada pot instal·lar (bobines, troncs, sorra...) i altres materials que ens poden proporcionar les famílies segons el seu ofici. A l'escola tenim famílies disposades a col·laborar, que es dediquen a la fusteria, construcció, treball amb ferro, electricistes i altres professions que poden també ser molt útils per col·laborar en els diferents processos del projecte.

En la propera Festa de Primavera (19 de maig) on s'explicarà tot el projecte, posarem a disposició de les famílies una taula per conèixer habilitats, coneixements i materials. Així mateix, aquesta taula es passarà en format correu / paper per aquelles famílies que no puguin assistir el 19 de maig. També estarà a disposició de la pàgina web del projecte de pati: [patibarnola](http://patibarnola.com)

Què s'ofereix	Nom i cognoms	Pare /mare de	telèfon	e-mail

Pla d'acció:

Decidiu les activitats per executar el projecte i per la recerca de col·laboradors. Valoreu el cost d'aquestes, si en tenen.

	Temps	Activitat	Àrees	Col·laboradors	Cost
1a etapa	Primavera – estiu 2017	Presentació del disseny a la comunitat educativa i poble.	Sense intervenció	Comunitat educativa i poble	0 euros
2a etapa	Tardor 2017	Transformació pati petits i pista.	Pati dels petits i pista.	Comunitat educativa, Ajuntament i professionals	Pista: 1200euros Petits: 6100euros
3a etapa	Hivern – Primavera 2018	Plantació de la vegetació i creació de desnivells.	Zona del camp i pati petits	Comunitat educativa, Ajuntament i professionals	3750 euros
4a etapa	Tardor 2018	Creació dels racons naturals.	Galliner, bassa, font hort, pintura pissarra, insectari, caixes niu, hotel, menjadora d'ocells, caixes palets per guardar material...	Comunitat educativa, Ajuntament i professionals	1750euros
5a etapa	Hivern – primavera 2019	Creació de barraca, elements artístics, chill-out i façana nord.	Barraca de vinya, racó chill-out, racó musical i artístic i adequació de la façana nord.	Comunitat educativa, Ajuntament i professionals	7100 euros

Cost total del desenvolupament de la transformació:

S'adjunta document amb pressupost orientatiu del material i la mà d'obra. Les imatges que l'acompanyen també són orientatives, no és la rèplica real del que es vol implementar.

Pla d'acció (objectiu i proposta del redisseny) Transformar el pati per potenciar-ne les possibilitats pedagògiques, mitjançant processos participatius de la comunitat educativa. 	Col·laboradors (persones i socis) Infants Mestres Dissenyador Famílies Ajuntament Brigada Col·laboracions externes 	Temporització D'objectius petits a objectius més grans. Primavera – Estiu 2017: Presentació del disseny al poble i elaboració de suggeriments (Etapla 1) Tardor 2017: Transformació del pati dels petits i pista(Etapla 2). 	Beneficiaris de la comunitat educativa Infants Ús social i públic de l'espai exterior de l'escola 	Elements de millora en l'aprenentatge i la convivència Diversificació de les propostes de joc. Creació d'una zona exterior amb micro-espais de trobada i aprenentatge (+hores a l'exterior) Relacionar l'exterior amb el projecte educatiu de centre.
Activitats clau Creació del projecte amb participació comunitària i l'acompanyament d'un dissenyador. Difusió del projecte al poble. Organització de matinals o setmanes de construcció per grups de treball. 	Material clau Vegetació Ferro Fusta Pedra Terra i sorra Pintura Estructures de joc homologades 	Hivern - Primavera 2018: Plantació de la vegetació (Etapla 3). Tardor 2018: Racons ambientals (Etapla 4). Hivern – Primavera 2019: Barraca, racons artístics i façana nord (etapla 5). 	Valors vinculats Diversificar espais afavoreix la inclusió i l'equitat. La millora d'oferta de materials afavoreix la llibertat i autonomia. Aquest procés reforça la participació comunitària. 	Difusió Pàgina web de l'escola: http://agora.xtec.cat/esc-barnola/ Bloc del projecte: https://blocs.xtec.cat/patibarnola/ Twitter: @escolabarnola Comunicació per correu i piulapp
Recursos necessaris Humans (tasques de la brigada i col·laboració de les famílies) Econòmics (per pagar els serveis dels professionals i els materials que es necessitin comprar). Comptar tant com sigui possible, amb industrials de la zona vinculats o no a l'escola, per acordar els treballs com a cooperació a l'escola, en la mesura del possible. (mitjançant el pagament sol de materials utilitzats o descomptes importants en els treballs de mà d'obra, en cas que calgui pagar-ho). 			Inversió total 19.900euros 	

Activitat 22

Recollim vivències i aprenentatges

Objectiu: Recollir les impressions del grup de treball respecte a la guia i al procés.

Durada: 30'

Tasques: Dialogar / Reflexionar / Comunicar.

Participants: Grup motor / Comunitat educativa / Dissenyador – arquitecte.

Materials: Bolígrafs i paper per recollir les idees principals.

Dinàmica:

- Aquesta activitat la podeu fer amb parelles o tot el grup. Seieu de manera relaxada i converseu per valorar el procés de treball. Recolliu les valoracions més rellevants que surtin en la conversa.

LES VIVÈNCIES

Com i perquè vàreu decidir participar? Quina era la vostra motivació que hi havia?

Des de fa 10 anys que l'escola intervé en el pati, intentant diversificar les propostes de joc i amb activitats per regular de manera autònoma, la convivència d'aquest espai..

El programa Hack The School ens ha permès, en primer lloc, estructurar idees, reflexions... i elaborar un document per escrit recollint i ordenant la feina realitzada durant aquests anys. Tot i això calia canviar aspectes de l'espai per fer del pati un entorn d'aprenentatge. Així, el projecte ens ha possibilitat repensar l'espai, i així donar un impuls, per poder intervenir físicament, canviar estructures, afegint nous recursos i sobretot recuperant, renaturalitzant l'espai exterior per viure i convida. Finalment, el programa ha estat un sistema d'autopropulsió del projecte molt important, establint dates, objectius, activitats... que han generat dinamisme i col·laboració en la comunitat educativa.

Quines persones de la comunitat educativa han participat? Hi ha algun col·lectiu que no hagi interactuat amb el procés?

La transformació dels pati a càrrec de les comunitat educativa s'ha fet a partir d'un projecte documentat elaborat amb la participació de tots els seus membres: infants, mestres, dissenyador (Jordi Batalla), famílies i Ajuntament (Regidor d'Educació i de Serveis Municipals, brigada i arquitecta municipal) i amb la col·laboració puntual de:

- Col·laboració i assessorament de Carme Cols i Pitu Fernández (el Nousafareig).
- Col·laboració de Lluís Sabadell Artiga, autor del llibre "Guia pràctica per co-crear a l'escola" i responsable del projecte de co-creació del nou pati castellum (Sant Julià de Ramis, Girona).
- Grup Ecologista d'Avinyó.
- Artista Local: Quim Moya.

Considerem que no hi ha cap col·lectiu que hagi quedat al marge del procés.

Què és el que més us ha sorprès del procés?

No som dissenyadors. Som mestres que, amb l'ajuda d'altres professionals, anem trobant respostes per repensar els espais exteriors de l'escola incidint en plantejaments educatius i en les oportunitats que poden oferir aquests espais. Per tant, és necessari un procés de formació per tenir les eines per fer-ho possible, interpretant les demandes i necessitats dels infants, els mestres, les famílies i el poble. En aquest sentit, l'acompanyament del dissenyador ha estat clau i d'una capacitat altruista excepcional. Des de que es va iniciar el programa, els dimarts de cada setmana ha vingut a l'escola des de les 9 del matí fins a quarts de 2 del migdia, portant a terme diferents tasques: planificació, treball amb alumnes, reunions amb la brigada, regidors... GENIAL !!! Si en les properes reformulacions d'espais, no disposem d'un HACK THE SCHOOL, ens heu generat la idea i l'energia per treballar colze a colze amb l'arquitecta municipal.

Heu visualitzat algun nou repte de futur després d'haver acabat aquest procés?

Tot aquest procés ens suggereix una pregunta i una reflexió que caldrà debatre en el futur més pròxim.

La pregunta és: Quin ús social més enllà de l'ús escolar es dona al pati de l'escola?

La reflexió: L'exterior, com un ambient més, dona possibilitats per poder organitzar els horaris i les propostes amb un temps llarg, amb materials creatius que parteixen dels projectes dels infants.

ELS APRENTATGES

Sobre el disseny i el seu impacte:

- **Quin aspecte del prototip ha sigut més valorat per la comunitat educativa?**

Dues idees bàsiques van ser coincidents entre els diferents membres de la comunitat educativa. La primera, la necessitat d'ombres per poder refugiar-se dels mesos més calorosos i crear el material necessari per seure, compartir, jugar, xerrar, badar...

L'altre idea era, davant de la grandària del pati, crear micro-espais amb diversitat de propostes relacionades amb: la natura, l'art (musical i artístic) i el joc (simbòlic i organitzat o esportiu).

- **Què significa l'èxit d'aquest procés per a vosaltres?**

L'èxit del procés significarà per a nosaltres que hem sigut capaços de fer un projecte de tots i per a tots i que el resultat serà l'assoliment d'una transformació en la manera d'entendre els espais d'aprenentatge, tenint un pati molt més ric en possibilitats, entès des d'un nou punt de vista i integrat en el projecte educatiu del centre, amb una connexió real i significativa entre el dins i el fora.

- **Què t'agradaria que passés en relació a la convivència i a l'aprenentatge un cop implementat el prototip?**

Cito literalment l'aportació d'una família de l'escola:

“Un pati que cobreixi les necessitats bàsiques de totes les edats, un pati on convidi a estar-hi, un pati que inspire, un pati on tothom hi trobi el seu raconet, un pati que doni opcions de moviment, un pati de terra i natura, un pati per jugar i riure, un pati per equilibrar, un pati per aprendre jugant, un pati que sorpreni, un pati que pot donar sensació d'ordre, un pati que afavoreix l'experimentació i que es pot transformar fàcilment. Un pati viu!”.

Documenteu el progrés (un cop implementat el prototip):

- **Quins canvis heu notat des que s'ha produït el canvi?**

La motivació i la predisposició de les famílies en aquest projecte ha augmentat a mesura que ha anat avançant el procés, valorant molt positivament, que es pensi a transformar el pati tenint en compte criteris lúdics i d'aprenentatge. Es considera molt positiu que l'alumnat visqui més hores a l'exterior, i per tant, convertim el pati en una aula de referència pel centre educatiu.

- **Com ha afectat a l'aprenentatge i a la convivència del centre educatiu?**

El pati és l'espai més pròxim, en distància i concepte al carrer, per tant, l'aprenentatge cívic i de convivència és molt significatiu per a l'alumnat. A partir de les propostes que hem realitzat (construcció de cabanes, sorreres, ...) ens hem adonat com afecten les inclemències meteorològiques en les construccions que realitzem a l'exterior, els conflictes que sorgeixen per disputar els espais, els materials o fins i tot, les actuacions de destrossa realitzades amb ira. En definitiva, ha estat l'escenari natural per desenvolupar algunes de les competències bàsiques que orienten el treball de l'escola i marquen les fites amb què aquesta està compromesa (**autonomia i iniciativa personal, competència social i ciutadania**).

- **Heu projectat altres canvis de futur?**

Des de l'any 2013, formem part de les xarxes d'escoles verdes de Catalunya. La intenció és integrar l'espai exterior de l'escola en el projecte educatiu. Volem ser una escola verda real i vivencial. Ara mateix, cada curs escolar, escollim un tema transversal i, partir d'aquí, cada grup-classe escull un nom relacionat amb el tema transversal. La idea és canviar aquesta dinàmica i que el grup – classe pels cursos d'infantil triï un nom d'una verdura de les que disposem a l'hort per P3, el següent any un altre verdura a P4 i una altre verdura a P5. A partir de 1r i fins a 6è apadrinar un dels arbres de l'escola i ser, per exemple la generació dels xiprers o til·lers... A partir d'aquí, portar a terme 1 projecte sobre el nom del grup al llarg del curs. Per exemple si treballem l'aigua, podem relacionar les necessitats hídriques de diferents arbres, i entre ells el nom de la nostra classe (el til·ler o el que sigui). D'aquesta manera reforcem el sentiment identitari del grup i portem a la pràctica l'escola verda.

Indica alguna fase o cita que destacaries del procés:

A continuació, us presentem unes fotos representatives d'activitats que hem portat a terme a l'exterior i que creiem que donen més informació que qualsevol frase.

